

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **K. K.,** zast. Michalem Benčokem, advokátem, se sídlem Václavské nám. 17, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 6. 2004, č. j. 24 Az 95/2004 - 33,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadá shora označený rozsudek krajského soudu, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 29. 1. 2004, č. j. OAM-6553/VL-11-17-2003. Tímto rozhodnutím nebyl stěžovateli udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu). Současně bylo vysloveno, že se na cizince nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

Stěžovatel v kasační stížnosti rovněž požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žaloba, kterou stěžovatel podal proti označenému rozhodnutí žalovaného správního orgánu, byla formulována obecně, stěžovatel v ní toliko uvedl, že nesouhlasí s napadeným rozhodnutím a žádá jeho zrušení.

V následném rozsudku dospěl Krajský soud v Ostravě, obdobně jako žalovaný správní orgán, k závěru, že stěžovatel zemi původu neopustil z důvodů upravených zákonem o azylu, t. j. v důsledku pronásledování pro uplatňování politických práv a svobod, nebo pro odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů (§ 12 zákona o azylu); uváděl toliko problémy se sektou satanistů, přičemž tyto problémy účinně neřešil za pomoci domovských orgánů a odcestoval do České republiky. Krajský soud v Ostravě přitom neshledal žádných pochybení správního orgánu a námitkám stěžovatele nepřisvědčil. Na základě výše uvedeného pak uzavřel, že neshledal naplnění žádného žalobního bodu a žalobu proto jako nedůvodnou zamítl.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel obsáhlou kasační stížnost. Jako důvody kasační stížnosti stěžovatel uvádí důvody vymezené v § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel zejména uvedl, že při projednávání žádosti o azyl došlo k pochybení správního orgánu, neboť nebyl zjištěn přesně a úplně skutkový stav věci, důkazy, které si správní orgán opatřil, nebyly úplné; situace na Ukrajině není stabilizovaná. Vydané rozhodnutí je tak podle stěžovatele na základě porušení § 3 odst. 4, § 32 odst. 1, § 34 odst. 1 a § 46 správního řádu nezákonné. Stěžovatel výše uvedené námitky podepřel tvrzením, že v jeho případě se jednalo o organizované vyděračství ze strany sekty satanistů. Stejně tak uvedl, že v domovské zemi dochází k perzekuci ze strany mafiánských struktur a stát není schopen poskytnout svým občanům ochranu. Dovolával se proto udělení azylu dle § 12 zákona o azylu. Na základě výše uvedených skutečností pak stěžovatel požadoval, aby byl napadený rozsudek zrušen a vrácen Krajskému soudu v Ostravě k dalšímu řízení. Rovněž požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný podal ke kasační stížnosti vyjádření, ve kterém zejména uvedl, že popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak správní rozhodnutí, tak i rozsudek soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy; odkázal na správní spis. Doplnil, že stěžovatel problémy se satanisty v domovské zemi účinně neřešil. Navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud napadené soudní rozhodnutí přezkoumal v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Po přezkoumání kasační stížnosti Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas a jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Stěžovatel je zastoupen advokátem.

Před samotným posouzením věci považuje Nejvyšší správní soud za nutné předeslat, že v řízení o kasační stížnosti není jeho úkolem znovu posuzovat, zda měl být stěžovateli azyl udělen, nýbrž je jeho úkolem pouze posoudit, zda předchozí řízení naplňuje důvod či důvody vymezené v § 103 odst. 1 s. ř. s., specifikované stěžovatelem. Stěžovatel za tyto důvody v kasační stížnosti označil důvody vymezené v § 103 odst. 1 pod písm. b) s. ř. s.

Nejprve je třeba se vyjádřit k významu označeného ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., podle něhož lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

K významu první části (došlo k vadě řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu) je třeba podle Nejvyššího správního soudu uvést, že skutková podstata je se spisy v rozporu, pokud skutkový materiál, jinak dostačující k učinění správného skutkového závěru, vedl k jiným skutkovým závěrům, než jaký učinil rozhodující orgán. Skutková podstata dále nemá oporu ve spisech, chybí-li ve spisech skutkový materiál pro skutkový závěr učiněný rozhodujícím orgánem, přičemž tento materiál je nedostačující k učinění správného skutkového závěru. Význam další části označeného písm. b) § 103 odst. 1 s. ř. s. („při zjišťování skutkové podstaty byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto vytýkanou vadu měl soud napadané rozhodnutí zrušit“) se zakládá na faktu, že intenzita porušení řízení před správním orgánem byla v přímé souvislosti s následnou nezákonností tohoto rozhodnutí. K poslednímu možnému porušení z tohoto zákonného ustanovení („rozhodnutí správního orgánu je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost“) Nejvyšší správní soud uvádí, že jeho možný dopad je třeba posuzovat vždy ve spojení se zněním konkrétního rozhodnutí.

Ani jeden z důvodů vymezených v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. však Nejvyšší správní soud neshledal.

Nejvyšší správní soud uvádí, že podle ustanovení § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Z předloženého správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel podal dne 17. 12. 2003 návrh na zahájení řízení o udělení azylu, ze kterého (na základě výslovných tvrzení stěžovatele) vyplynulo, že o azyl žádá z důvodu pronásledování ze strany příznivců sekty satanistů; opustili vlast, manželka a děti odjeli do Ruska, stěžovatel odjel vydělávat do České republiky, kde mu bylo následně uděleno správní vyhoštění. Poté se rozhodl požádat o azyl, neboť si tak chtěl v České republice legalizovat pobyt. Obdobně i z protokolu o pohovoru k důvodům návrhu na zahájení řízení o udělení azylu na území České republiky ze dne 19. 1. 2004 vyplynulo, že stěžovatel Ukrajinu opustil z důvodu pronásledování ze strany satanistů, k nimž patří i jeho bratr. Když stěžovatel odmítl docházet na jejich shromáždění, byl členy sekty opakovaně zbit. Se svými problémy se obrátil na místní policii, která mu nejprve přislíbila vyšetření věci, později se věcí přestala zabývat s tím, že stěžovatel očerňuje svého bratra. Poté se stěžovatel na policii již neobracel, stejně jako se neobrátil na nadřízené orgány policie, ani na jiný státní orgán či nevládní organizaci. Přitom, jak sám uvedl, žádné problémy s domovskými orgány neměl. Z označeného protokolu

rovněž vyplynulo, že v České republice o azyl nepožádal bezprostředně po příjezdu na jeho území, v České republice nelegálně pracoval a o azyl požádal až po rozhodnutí o správním vyhoštění. Na závěr výše označeného protokolu pak stěžovatel potvrdil podpisem, že byl seznámen s obsahem protokolu, souhlasí s ním a nežádá doplnění ani změny.

Z takto zjištěného skutkového stavu, a to v rozhodující míře přímo od stěžovatele, vycházel správní orgán, jakož i krajský soud, a jejich závěr o tom, že stěžovatel v žádosti neuvedl skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených zákonem o azylu, tak plně vychází ze skutkového stavu zjištěného v průběhu správního řízení; uváděné skutečnosti nelze pod důvody vymezené zákonem o azylu ani podle Nejvyššího správního soudu podřadit. Obavy z jednání a chování sekty satanistů nelze pokládat za pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu. Za pronásledování či odůvodněný strach z něho by v daných souvislostech mohla být pokládána jen taková situace, kdy by ze strany orgánů státní moci docházelo k perzekuci osob proto, že neuznávají sektu satanistů, popřípadě k systematickému odmítání poskytovat jednotlivcům ochranu před touto sektou. Tak tomu v posuzované věci nebylo. Stejně tak Nejvyšší správní soud neshledal ani žádného porušení ustanovení zákona, ať již ze strany žalovaného správního orgánu, či Krajského soudu v Ostravě. Oba tyto orgány postupovaly v souladu se zákonem. V námitkách, ve kterých stěžovatel namítal nedostatečné zjištění skutkového stavu, resp. nesprávné posouzení či pochybení v řízení o udělení azylu, tak Nejvyšší správní soud stěžovateli přisvědčit nemohl. Stejně tak Nejvyšší správní soud neshledal porušení označených ustanovení správního řádu. Tvrzení stěžovatele o tom, že stát není schopen poskytnout svým občanům ochranu, považuje Nejvyšší správní soud za účelové, a to z důvodu, že stěžovatel se, jak ostatně vyplynulo ze správního spisu, se svými problémy na nadřízené orgány policie či jiné orgány poté, co se policie jeho oznámením přestala zabývat, ani neobrátil, přitom jak sám uvedl, problémy s domovskými orgány neměl. Odhlédnout nelze rovněž od skutečnosti, že stěžovatel o azyl nepožádal pro označené pronásledování bezprostředně po příjezdu na území České republiky, kde navíc i nelegálně pracoval, nýbrž o azyl požádal až po rozhodnutí o správním vyhoštění, což rovněž svědčí o účelovosti jeho kroků. V označených námitkách tak Nejvyšší správní soud stěžovateli nepřisvědčil.

Konečně k námitce, že v domovské zemi dochází k perzekuci ze strany mafiánských struktur, Nejvyšší správní soud uvádí, že tuto skutečnost po celou dobu azylového řízení, a stejně tak v žalobě, neuváděl, ale uvedl ji poprvé až v kasační stížnosti a Nejvyšší správní soud k ní proto nemohl s odkazem na ustanovení § 109 odst. 4 s. ř. s. přihlížet.

Nejvyšší správní soud tedy shrnuje, že závěr o tom, že stěžovatel v žádosti, a ani později v řízení před žalovaným správním orgánem, neuvedl skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, tak plně vychází ze skutkového stavu zjištěného v průběhu správního řízení a je zcela v souladu se zákonem. Krajský soud v Ostravě správně posoudil, že skutkový stav byl žalovaným správním orgánem zjištěn přesně, důkazy, které si správní orgán opatřil, byly úplné a tyto vyhodnotil v kontextu platné právní úpravy. S těmito závěry se ztotožňuje i Nejvyšší správní soud a odkazuje na ně.

Nejvyšší správní soud rovněž s ohledem na svou ustálenou rozhodovací praxi konstatuje, že podstatou a smyslem azylového řízení je udělit azyl toliko za pronásledovaní za uplatňování politických práv a svobod nebo z důvodu odůvodněného strachu z pronásledování z taxativně vymezených důvodů. Azylové zákonodárství České republiky

přitom, a to v kontextu právních úprav azylu v jiných srovnatelných demokratických evropských zemích, vnímá právo na azyl jako právo na nezbytnou ochranu před výše uvedeným, což však není posuzovaný případ.

V návaznosti na výše uvedené Nejvyšší správní soud uzavírá, že s ohledem na namítané skutečnosti nebyl dán žádný z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., pro které by bylo třeba napadené rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě zrušit.

Za této situace Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Stěžovatel podal současně s kasační stížností návrh, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek podle ustanovení § 107 s. ř. s. Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl neprodleně po jejím obdržení a po nezbytném poučení účastníků řízení o složení senátu, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Protože žalovaný správní orgán žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žádnému z účastníků se právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává, když stěžovatel s kasační stížností úspěch neměl.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** přípustné opravné prostředky.

V Brně dne 13. října 2005

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu